

यच्च भूतभावप्यच भवच्च पुरुषर्षभ ॥ सर्वतज्ज्ञानद्वयस्य तव भीष्मप्रतिष्ठितं ॥ १८ ॥ संहारश्चैव भूतानां धर्मस्य च फलोदयः ॥ विदितस्ते महाप्राज्ञ त्वंहि धर्ममयो
 निधिः ॥ १९ ॥ त्वांहिराज्यस्थितं स्फीते समग्रांगमरोगिणं ॥ स्त्रीसहस्रैः परितृतं पश्यामीवोर्ध्वरेतसं ॥ २० ॥ ऋतेशांतनवाद्भीष्मात्रिषु लोकेषु पार्थिव ॥ सत्यध
 र्मान्महावीर्याच्छूराद्धर्मैकतत्परात् ॥ २१ ॥ मृत्युमावार्यतपसा शरसंस्तरशापिनः ॥ निसर्गप्रभवं किंचिन्न च तातानुशुश्रुम ॥ २२ ॥ सत्ये तपसि दाने च यज्ञा
 धिकरणे तथा ॥ धनुर्वेदे च वेदे च नीत्यां चैवानुरक्षणे ॥ २३ ॥ अनृशं संशुचिं दातुं सर्वभूतहिते रतं ॥ महारथं त्वत्सदृशं न कंचिदनुशुश्रुम ॥ २४ ॥ त्वंहि देवान्सगंध
 वानसुरानयक्षराक्षसान् ॥ शक्तस्त्वेकरथेनैव विजेतुं नात्र संशयः ॥ २५ ॥ सत्वं भीष्ममहाबाहो वसूनां वासवोपमः ॥ नित्यं विप्रैः समाख्यातो नवमोऽनवमो गु
 णैः ॥ २६ ॥ अहं च त्वाभिजानामि यस्त्वं पुरुषसत्तम ॥ त्रिदशेष्वपि विख्यातस्त्वं शक्त्या पुरुषोत्तमः ॥ २७ ॥ मनुष्येषु मनुष्येन्द्र न दृष्टो न च मे श्रुतः ॥ भवतो वा गु
 णैर्युक्तः पृथिव्यां पुरुषः क्वचित् ॥ २८ ॥ त्वंहि सर्वगुणैराजन् देवानप्यतिरिच्यसे ॥ तपसा हि भवान्शक्तः स्रष्टुं लोकांश्चराचरान् ॥ २९ ॥ किंपुनश्चात्मनो लोकानुत्त
 मानुत्तमैर्गुणैः ॥ तदस्य तप्यमानस्य ज्ञातीनां संक्षये न वै ॥ ३० ॥ ज्येष्ठस्य पांडुपुत्रस्य शोकं भीष्मव्यपानुद ॥ ये हि धर्माः समाख्याताश्चातुर्वर्ण्यस्य भारत ॥ ३१ ॥
 चातुराश्रम्यसंयुक्ताः सर्वे ते विदितास्तव ॥ चातुर्विधे च ये प्रोक्ताश्चातुर्होत्रे च भारत ॥ ३२ ॥ योगे सांख्ये च नियता ये च धर्माः सनातनाः ॥ चातुर्वर्ण्यस्य यश्चोक्तो ध
 र्मो न स्म विरुध्यते ॥ ३३ ॥ सेव्यमानः स वै यास्योगांगेयविदितस्तव ॥ प्रतिलोमप्रसूतानां वर्णानां चैव यः स्मृतः ॥ ३४ ॥ देशजातिकुलानां च जानीषे धर्मलक्षणं ॥
 वेदोक्तो यश्च शिष्टोक्तः सदैव विदितस्तव ॥ ३५ ॥ इति हासपुराणार्थाः कार्त्तुर्येन विदितास्तव ॥ धर्मशास्त्रं च सकलं नित्यं मनसिते स्थितं ॥ ३६ ॥ ये च केचन लोके स्मि
 न्नार्थाः संशयकारकाः ॥ तेषां छेत्तानां स्तिलोके त्वदन्यः पुरुषर्षभ ॥ ३७ ॥ स पांडवे यस्य मनः समुत्थितं न रेंद्रशोकं व्यपकर्षमेधया ॥ भवद्विधात्युत्तमबुद्धिर्विस्त
 राविमुत्थमानस्य नरस्य शांतये ॥ ३८ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिप० राज० कृष्णवाक्ये पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच श्रुत्वा तु
 वचनं भीष्मो वासुदेवस्य धीमतः ॥ किंचिदुन्नाम्यवदनं प्रांजलिर्वाक्यमब्रवीत् ॥ १ ॥

॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ वसूनामष्टानामंशैर्घटितो नवमः गुणैरनवमश्च ॥ २६ ॥
 २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इति शांतिप० राज० नै० भा० पंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५० ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ श्रुत्वेति ॥ १ ॥